СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Брюксел, 19 юни 2007 г.

11013/1/07 REV 1 (bg)

CIVCOM 322
PESC 799
COSDP 540
RELEX 499
JAI 340
PROCIV 110
DEVGEN 115

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

от:	Съвета по общи въпроси и външни отношения
до:	Европейския съвет
№ предх. док.:	10177/07 CIVCOM 272, PESC 664, COSDP 457, RELEX 397, JAI 272, PROCIV 87, DEVGEN 98 10607/07 CIVCOM 301, PESC 733, COSDP 506, RELEX 454, JAI 312, PROCIV 103, DEVGEN 110
Относно:	Доклад на Председателството пред Европейския съвет относно дейността на Европейския съюз в областта на предотвратяването на кризи, включително за изпълнението на Програмата на ЕС за предотвратяване на сериозни конфликти

Приложено се изпраща на делегациите Докладът на Председателството пред Европейския съвет относно дейността на Европейския съюз в областта на предотвратяването на кризи, включително за изпълнението на Програмата на ЕС за предотвратяване на сериозни конфликти, приет от Съвета по общи въпроси и външни отношения на 17 юни 2007 г., който предстои да бъде предоставен на Европейския съвет предвид неговото заседание на 21—22 юни 2007 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Доклад на Председателството пред Европейския съвет относно дейността на Европейския съюз
в областта на предотвратяването на кризи, включително за изпълнението на Програмата на ЕС за предотвратяване на сериозни конфликти

Въведение

(1) Настоящият доклад представя дейността на Европейския съюз по предотвратяване на конфликти през периода от юли 2006 г. до момента в изпълнение на Програмата на ЕС за предотвратяване на сериозни конфликти, приета от Европейския съвет в Гьотеборг през юни 2001 г. Документът отразява и Европейската стратегия за сигурност, приета през декември 2003 г., публикувания през август 2006 г. доклад на Генералния секретар на ООН за напредъка в предотвратяването на въоръжени конфликти и препоръките на годишния доклад на ЕС относно предотвратяването на конфликти, приет от Европейския съвет през миналия юни.

(2) Докладът започва с обобщение, включващо препоръки, основани на придобития опит в хода на проведените през изминалата година дейности по предотвратяване на конфликти. Следващите три глави са посветени на въпросите на ранното предупреждение, планирането и политиката от една страна, и инструментариума на ЕС в тази област от друга, както и на сътрудничеството с партньорите. Последната глава прави цялостен преглед на оперативните дейности на ЕС по предотвратяване на конфликти, като представя пресечните им точки и географското им разположение.

I. Обобщение на дейностите и препоръки за бъдещето

Посредством програмата си за предотвратяване на сериозни конфликти Европейският съюз потвърждава своя политически ангажимент да отстоява предотвратяването на конфликти като една от главните цели на външните отношения на Съюза. Той е решен да продължи да подобрява капацитета си за предотвратяване на сериозни конфликти като една от главните цели на външните отношения на Съюза. (Програма на ЕС за предотвратяване на сериозни конфликти, Програма от Гьотеборг)

(3) През отчетния период предотвратяването на конфликти продължи да бъде ключова цел на Европейския съюз. Бяха положени усилия за по-нататъшно укрепване на инструментите в тази област както от концептуална гледна точка, така и посредством широкия спектър от дейности по предотвратяване на конфликти, с оглед засилване на съгласуваността между различните външнополитически инструменти на ЕС и сътрудничеството между институциите на Съюза и държавите-членки.

В условията на значително променена глобална сигурност обаче краткосрочното управление на кризи играе все по-важна роля и дългосрочният подход към предотвратяването на конфликти често влиза в противоречие с императивите на краткосрочното управление. Това развитие откроява необходимостта от укрепване на инструментите, които позволяват да се реагира бързо и ефективно на възникващи кризи, но същевременно допринасят и за по-ефективна и ефикасна политика за предотвратяване на конфликти, която би намалила необходимостта от провеждането на по-скъпо струващите операции по управление на кризи. В този смисъл става още по-важно да се осигури съгласуваност между всички свързани инструменти и участници.

(4) С широкия си набор от инструменти в областта на предотвратяването на конфликти и управлението на кризи, като се започне от операциите, предприемани по линия на общата външна политика и политика за сигурност (ОВППС) и европейската политика за сигурност и отбрана (ЕПСО), външната дейност на Европейската комисия и се стигне до дейностите по двустранна линия на държавите-членки, ЕС се утвърди като основен фактор на мира и стабилността по света. Все по-интензивните дипломатически усилия на Съюза, нарастването на броя на гражданските и военните операции по управление на кризи и тяхната ефективност са важни достойнства на капацитета за предотвратяване на конфликти на ЕС. Разшири се географският и тематичният обхват на операциите в рамките на ЕПСО, което позволи на ЕС да реагира по-ефективно на кризите. Комисията също, с помощта на новия Инструмент за стабилност, заменил Механизма за бързо реагиране, е в състояние да предостави по-гъвкава и своевременна помощ в условията на предконфликтни и следконфликтни ситуации, с което допълва и стимулира усилията, предприети по линия на по-дългосрочни инструменти на Общността.

(5) Програмата на ЕС за предотвратяване на сериозни конфликти подчертава значимостта на съгласувания подход към конфликтите при наличие на ясни политически приоритети и гаранцията, че ранното предупреждение е последвано от навременни действия и че инструментите на ЕС както за дългосрочно, така и за краткосрочно предотвратяване се оптимизират. През отчетния период ЕС предприе стъпки за по-нататъшно укрепване на подхода към предотвратяването на конфликти, който обхваща и трите стълба на ЕС посредством взаимовръзката между сигурност и развитие. Това включваше разработването на всеобхватна политическа рамка на подкрепата на ЕС за реформата в областта на сигурността, приета през юни 2006 г., както и концепцията за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция, одобрена през декември същата година. Така в рамките на подкрепата за реформата в областта на сигурността стана възможно да се приложи цялостен и стратегически подход и в оперативен план спрямо случаи като Афганистан, Демократична република Конго и Косово.

В духа на подобряване на съгласуваността и координацията бяха положени по-нататъшни усилия с оглед провеждане на съвместни мисии на Съвета и Комисията за оценка, укрепване на дейностите по планиране чрез създаването на Граждански екипи за реагиране и на екипи на Комисията за оценка и планиране, както и чрез постоянното споразумение с ООН и Световната банка за оценка на потребностите в периода след конфликт или бедствие.

(6) Нови политики, включително политическата рамка на подкрепата за реформата в областта на сигурността (SSR), съвместната концепция на ЕС за подкрепа на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията (DDR), също допринесоха за засилването на способностите и капацитета на ЕС в областта на предотвратяването на конфликти и тяхното по-последователно използване.

(7) Европейският съюз продължи да играе активна роля за преодоляване на глобалните рискове, включително в областта на енергетиката, промените на климата, тероризма, организираната престъпност, разпространението на оръжия за масово унищожение и малки и леки оръжия.

(8) След приемането на Стратегията на ЕС за Африка Европейският съюз допълнително ускори усилията си, насочени към повишаване капацитета на Африканския съюз и неговите регионални организации на всички етапи от развитието на конфликта - от неговото предотвратяване и ранното предупреждение до управлението му и укрепването на мира в периода след него. Проведените през февруари 2007 г. консултации между ЕС във формат „европейска тройка“ и африканските партньори дадоха възможност за доразвиване на общото разбиране за основните предизвикателства пред мира и сигурността, както и за обмен на мнения относно начините да им се противодействат.

(9) В съответствие с препоръките на Генералния секретар на ООН за „съгласувани действия“, ЕС отдаде особено значение на активизиране на сътрудничеството с големите международни организации и трети партньори, включително чрез засилване на диалога с ООН на експертно ниво и подобряване на сътрудничеството на терена. Постигнат бе допълнителен напредък и в сътрудничеството между ЕС от една страна и неправителствени и граждански организации от друга, чрез засилен обмен на информация за потенциални заплахи и текущи кризисни ситуации. В рамките на Мрежата за предотвратяване на конфликти институциите на ЕС разработиха политика по отношение на неправителствените и гражданските организации, както и система за оперативни консултации. Местни, регионални и международни неправителствени и граждански организации предоставят също така важни канали за дейности, осъществявани по двустранна линия от държавите-членки в подкрепа на мира и сигурността.

(10) В хода на оперативната дейност комитет „Политика и сигурност“, Комитетът по гражданските аспекти на управлението на кризи (в качеството си на орган, отговорен за предотвратяването на конфликти в хоризонтален аспект), Политико-военната работна група, Военният комитет на ЕС, групата „Сътрудничество за развитие“ и работните групи по географски принцип продължиха да предоставят общи и конкретни съображения за систематично противодействие на заплахите от сериозни конфликти.

(11) Като цяло бе осъществен значителен напредък към по-съгласуван и ефективен подход на ЕС към предотвратяването на сериозни конфликти. В светлината на изложения по-долу обзор и с оглед постигане на по-нататъшен напредък в тази област, препоръчително е Европейският съюз:

- Да доразвива и насърчава на всички нива култура в областта на предотвратяването на конфликти и чувствителност към конфликти посредством по-последователното интегриране на тези аспекти в политиките на ЕС.
- Да оптимизира връзката между ранно предупреждение и навременно действие, както и да активизира дейностите по наблюдение и оценка, за да подобри оперативното използване на документите за ранно предупреждение.
- Да съдейства за засиленото изграждане на капацитета в държавите-членки.
- Да задълбочава експертната си дейност в областта на анализа на конфликтите и в конкретни тематични области, като реформата в областта на сигурността (SSR); разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията (DDR); преходното правосъдие; равенството между половете, включително по-нататъшно прилагане на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН; процесите на посредничество и диалог, включително по-нататъшно прилагане на Резолюция 1612 на Съвета за сигурност и на Насоките на ЕС относно правата на човека, в частност Насоките относно децата и въоръжените конфликти.
- Да продължи да укрепва капацитета си в рамките на Генералния секретариат на Съвета за планиране и провеждане на операции за управление на кризи.

- Да продължи да подобрява и доразвива, в рамките на съответните им компетенции, сътрудничеството с международни участници в тези процеси като ООН, ОССЕ, Съвета на Европа, Африканския съюз и НАТО, както и с други регионални и субрегионални фактори, включително да полага усилия за подобряване на диалога и дългосрочното сътрудничество.
- Да активизира политическия диалог с големи международни организации и трети страни, който да допълни контактите на експертно-техническо равнище.
- Да продължи да съдейства за укрепване капацитета на регионални и субрегионални организации за предотвратяване на сериозни конфликти, в частност в Африка.
- Да задълбочава сътрудничеството с недържавни участници, в частност неправителствени и граждански организации, като продължи да активизира, по целесъобразност, обмена на мнения и информации в Брюксел и по места, и да развива сътрудничеството на терена.
- Да проучва възможностите за отчитане на извършваните от държавите-членки дейности в областта на предотвратяването на конфликти.

II. Подобряване на ранното предупреждение, планирането и политиката

Успешното предотвратяване трябва да се основава на точна информация и анализ и ясни възможности за действие както при дългосрочното, така и при краткосрочното предотвратяване на конфликти. То изисква ускорено сътрудничество на терена. Трябва да се осигури съгласуваност при ранното предупреждение, анализа, планирането, вземането на решения, изпълнението и оценката. (Програма на ЕС за предотвратяване на сериозни конфликти, Програма от Гьотеборг)

а) Етап на ранно предупреждение и планиране

(12) Задълбочи се сътрудничеството между Съвета, Комисията и държавите-членки при подготовката на Списъка на страните под наблюдение, засили се обменът на информация в тази област. Положиха се усилия за по-активното включване на държавите-членки в подготовката на документи за ранно предупреждение. Освен това, работи се по по-нататъшното усъвършенстване на методологията за ранно предупреждение и подобряване на оперативния характер на този вид документи.

(13) Комисията разработва в тясно взаимодействие с държавите-членки новите стратегически документи по държави и региони за периода 2007—2013 г. Предвид големия брой страни партньори, където е налице значително напрежение, открит конфликт или следконфликтен период, предотвратяването на конфликти и укрепването на мира бяха издигнати като приоритети в редица стратегии и бяха набелязани действия след задълбочен анализ на първопричините.

б) Оперативен етап

(14) През 2006 г. влязоха в действие **Гражданските екипи за реагиране** (CRTs) - нов инструмент на ЕС за бързо разгръщане в рамките на гражданското управление на кризи, като същевременно се извърши обучение на 83-ма експерти и бяха съгласувани концепцията за курсовете за обучение и процедурите за мобилизация и разгръщане на тези сили.

Бяха доразвити и други необходими инструменти за бързо разгръщане на граждански операции за управление на кризи, по-специално чрез разработването на по-бързи процедури за подготовка на финансирането и началното присъствие на терена, както и чрез стартиране на работата по рамкови договори за обезпечаване на основно оборудване за мисиите.

(15) Европейската комисия започна **разполагането на екипи за планиране и оценка** и в момента работи по установяването на постоянно споразумение с ООН и Световната банка за съвместна оценка на нуждите след конфликт или бедствие, като задълбочава и научната си подкрепа чрез използване на сателитни изображения, системи за предупреждение и информация от открити източници.

(16) В рамките на работата по гражданските формирования за бързо разгръщане бяха съсредоточени усилия и върху Единните полицейски звена (IPUs) и Формираните полицейски звена (FPUs). Напредна работата по прехвърлянето на тези полицейски формирования за бързо разгръщане, които временно са на военно подчинение, към гражданска верига на командване. Бе отбелязан напредък и в координацията на полицейските формирования за бързо разгръщане и формированията на правовата държава. Теоретичното проучване за 2006 г. даде ползотворен принос за по-нататъшното развитие на планирането в областта на разполагането на полицейски формирования за бързо разгръщане и Граждански екипи за реагиране (CRTs).

(17) Гражданско-военната група на Военния състав на ЕС продължи да дава ценен принос чрез предварително подпомагане и оперативно планиране на мисиите на ЕПСО, в частност на операцията на ЕС по оказване на помощ на Африканския съюз в Судан, която включва граждански и военни компоненти, както и на бъдещата гражданска мисия в Афганистан. Групата изигра съществена роля за успеха на Мисията на ЕС за наблюдение в Аче, приключила в края на 2006 г., в частност чрез координиране на основни елементи на военната логистика и комуникационното обезпечаване на тази иначе гражданска мисия. От началото на 2007 г. Съвместният ситуационен център и отдел „Разузнаване“ към Военния секретариат на ЕС продължиха да оказват съществена помощ на операциите на ЕПСО в хода на всички техни фази на планиране и провеждане, под егидата на Единното звено за разузнаване и анализ (SIAC).

(18) Подготовката за пускане в действие на Оперативния център на ЕС приключи през декември 2006 г., което допринесе за подобряване капацитета на ЕС за планиране и провеждане на бъдещи операции на ЕПСО.

(19) От 1 януари 2007 г. Механизмът за бързо реагиране (RRM) бе заменен с **Инструмента за стабилност** (IfS). Този инструмент ще спомогне за укрепване и по-голяма целенасоченост на способностите на ЕС за реагиране на кризи в краткосрочен до средносрочен план, като отпусканата съгласно него подкрепа е за период до 24 месеца.

Той може да се използва за реагиране на кризи или зараждащи се кризи, начална политическа стабилизация в периода след конфликта и първоначално възстановяване от природни бедствия, като допълва или предхожда помощта по линия на основните външни инструменти на Общността. Инструментът позволява също на ЕС да съдейства за изграждането на капацитета на международната система за реагиране на кризи. Посредством Партньорството за укрепване на мира, което предстои да се създаде в рамките на новия инструмент, Комисията ще заздрави оперативните връзки с държавите-членки, специализираните недържавни участници и многостранните участници, както и с регионалните и субрегионалните организации.

в) <u>Нови политики</u>

(20) През отчетния период в областта на предотвратяването на конфликти бе въведен широк набор от нови инструменти.

- През юни 2006 г. Европейският съвет прие **политическа рамка на ЕС за подкрепа на реформата в областта на сигурността (SSR)**, която обедини приетата през декември 2005 г. концепция за подкрепата на ЕПСО за реформата в областта на сигурността и съобщението на Комисията по този въпрос от май 2006 г. В документа се подчертава, че е важно ЕС да възприеме цялостен подход към реформата в областта на сигурността, който да обхваща хоризонтално и трите стълба на Съюза. Същевременно се утвърждава виждането, че реформата в областта на сигурността представлява холистичен, многосекторен и дългосрочен процес, който е част от реформата на управлението. Приложено по отношение на конкретна държава, това доведе до изготвянето на съвместен документ на отделите на Секретариата на Съвета и Комисията относно подкрепата на ЕС за реформата в областта на сигурността в Демократична република Конго.

- През декември 2006 г. Съветът и Комисията приеха **съвместна концепция на ЕС относно подкрепата на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията** (**DDR)**. Европейският съюз участва в тези процеси в над 25 страни, понастоящем или в миналото, главно чрез подпомагане на общностите, включително оказваната в момента помощ в региона на Големите езера, Западна Африка, Източна Африка, Индонезия и Колумбия. Мисията за мониторинг на ЕС в Аче бе първата мисия на ЕПСО, свързана с разоръжаване, демобилизация и реинтеграция. Един интегриран подход към тези процеси, основан на обща концепция и включващ координация и сътрудничество както между трите стълба на ЕС, така и с другите заинтересовани страни, ще се отрази чувствително на хода на напредъка в региона.

- Продължи концептуалната работа по заздравяване на **връзките между гражданските и военните инструменти**. Теоретичното проучване на ЕС за 2006 г. предвижда обмен на мнения по гражданско-военното координиране в контекста на операции за бързо реагиране. Постигането на всеобхватно и съгласувано реагиране се запазва като крайъгълен камък на подхода на ЕС към управлението на кризи.

  Нарастващият брой граждански и военни инструменти на ЕС за предотвратяване и управление на кризи открои необходимостта от тяхното по-интегрирано, по-целенасочено и по-ефективно използване. **Програмата за ученията на ЕС** също продължава да набляга на по-успешното интегриране на инструментите на ЕС като елемент на цялостния подход.

- Напредна работата по набелязване на нуждите от **обучение** за целите на гражданските операции за управление на кризи. В края на годината държавите-членки се споразумяха да работят за осигуряване на сходно качество на обучението, предоставяно от различните участници в този процес, както и за подобряване на оперативната съвместимост с ключовите партньори на Съюза в областта на управлението на кризи. Бяха уточнени списъци с минималните елементи на обучението както в рамките на конкретна мисия, така и в общ аспект. В документа „Бъдещи потребности от обучение на персонала при граждански операции за управление на кризи“ (doc.10825/06) бяха набелязани редица области, в които трябва да се работи за осигуряване висока степен на готовност на персонала, разполаган при граждански мисии на ЕПСО. На 19 и 20 октомври в Брюксел се проведе семинар, на който бяха изложени експертни мнения относно основните области на действие, определени в гореспоменатия документ 10825/06. В препоръката си относно доклада за семинара Комитетът по гражданските аспекти на управлението на кризи запази минимален списък с елементи на обучението, непредназначено за конкретна мисия, и на предварителното обучение в рамките на конкретна мисия.

- На 20 октомври 2006 г. Европейската комисия прие стратегия за **„Партньорство на ЕС за мир, сигурност и развитие в региона на Африканския рог“**. Стратегията очертава цялостен подход към предотвратяване на конфликтите в региона на Африканския рог, насочен към дълбоките причини на нестабилността, и предвижда политическа рамка за конкретни регионални инициативи и структуриран диалог между партньорите. Въвежда се и регионална програма за ускоряване на сътрудничеството и регионалната интеграция. Предстои това партньорство да бъде обсъдено със заинтересованите държави и с източноафриканската регионална организация Междуправителствен орган по развитие (IGAD).

- **Поуките, извлечени от мисиите на ЕПСО, и подкрепата на Общността** за реформата областта на сигурността (SSR) и разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията (DDR) от друга страна, залегнаха в основата на съвместната концепция на ЕС за DDR и политическата рамка на SSR. Освен това, Комисията работи с редица държави-членки в рамките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и Комитета за подпомагане на развитието (DAC) за усъвършенстване на критериите за оценка на дейностите по предотвратяване на конфликти и укрепване на мира.

III. Укрепване на инструментите на ЕС за дългосрочно и краткосрочно предотвратяване на конфликти

Европейският съюз притежава широк набор от инструменти за структурни дългосрочни и преки краткосрочни дейности по предотвратяване на конфликти (...). Съюзът трябва да използва тези инструменти по-целенасочено и по-ефективно за преодоляване на дълбоките причини на конфликтите, като бедността, липсата на добро управление и спазване на правата на човека, и съперничеството за домогване до оскъдните природни ресурси. (Програма на ЕС за предотвратяване на сериозни конфликти, Програма от Гьотеборг)

a) Краткосрочни и средносрочни инструменти

(21) **Специалните представители на ЕС (СПЕС)** са ярка илюстрация на нарастващия глобален ангажимент на ЕС в полза на предотвратяването и разрешаването на конфликти и управлението на кризи. Понастоящем има девет действащи специални представители на ЕС, които покриват избрани приоритетни за ЕС държави и региони, изискващи висока степен на ангажираност на Съюза и цялостна съгласуваност на подходите: Афганистан, Босна и Херцеговина, Централна Азия, Бившата югославска република Македония (едновременно ръководител на Делегацията на Комисията), африканските Големи езера, мирния процес в Близкия Изток, Молдова, Южен Кавказ и Судан.

(22) До края на 2006 г. за бързо и целенасочено реагиране на кризи или потенциални кризисни ситуации в трети бе използван **Механизмът за бързо реагиране** (RRM) като важен компонент на инструментариума на ЕС за управление на кризи и предотвратяване на конфликти. С помощта на този механизъм бе предоставена подкрепа за реформата в областта на сигурността (Демократична република Конго, Либерия, Косово, Афганистан), за мирния процес или националния диалог и помирение (Судан, Сиера Леоне, Шри Ланка, Филипините и Източен Тимор), за разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията (Аче, Колумбия), както и за подпомагане на изборните процеси и референдуми (Мадагаскар, Мавритания, Сърбия и Черна гора).

(23) През отчетния период в рамките на процеса **„Гражданска приоритетна цел 2008“** бяха положени усилия за по-нататъшно подобряване на качествените аспекти на гражданските способности на ЕС, за активизиране на участието на секторните министри в държавите-членки и установяване на добри практики за набиране на персонал за граждански мисии. Ролята на третите страни, международните организации и неправителствените и гражданските организации в процеса на Гражданската приоритетна цел бе доразвита и по време на Германското председателство бе организиран първият семинар, посветен на извлечените поуки.

Бяха проучени също възможностите за подпомагане на държавите-членки при определянето на националните точки за контакт за гражданското управление на кризи, както и за активизиране на обмена на информация и добри практики на равнище ЕС.

(24) В рамките на военния **процес „Приоритетна цел 2010“** продължи работата по преодоляване на съществуващите непълноти и изграждане на способност за реагиране на кризисни ситуации с бързи и решителни действия, които обхващат целия спектър на операциите за управление на кризи. През ноември 2005 г. бе взето решение за съставяне на Каталог на изискванията (RC 05), последван през отчетния период от Каталози на силите. В ход е работата по изготвяне на Каталог на напредъка. На 1 януари 2007 г. Европейският съюз постигна пълна оперативна готовност за предприемане на операции от бойни групи в ситуации, които изискват бързо реагиране, включително способност за едновременно започване на две такива операции.

б) Дългосрочни инструменти

(25) Европейската политика на добросъседство продължава да играе важна роля като средство на външната политика. Тя се ползва от всички налични инструменти в рамките на трите стълба. **Плановете за действие в областта на европейската политика на добросъседство** включват ангажименти в политически области като демократичните реформи, правата на малцинствата, правовата държава, регионалното сътрудничество, сътрудничеството по въпроси на ОВППС и ЕПСО, организираната престъпност, тероризма, Международния наказателен съд, оръжията за масово унищожение. В плановете за действие при целесъобразност пряко се упоменава предотвратяването на конфликти с изброяване на конкретни дейности в тази област. В рамките на изпълнението на плановете се води диалог по въпросите на правата на човека и демократизацията, на правосъдието и сигурността в редица от изброените области. През 2006 г. бяха приети нови 5 плана за действие с Армения, Азербайджан, Грузия, Ливан и Египет. Новият инструмент на европейската политика на добросъседство (ENPI) съдържа важни елементи на трансграничното сътрудничество със и между тези съседи.

(26) **Финансовият механизъм за подкрепа на мира в Африка (APF)** продължи да подпомага африканските организации при провеждане на мироопазващи операции на континента и изграждане на африканския капацитет за тази цел чрез обезпечаване на гъвкаво финансиране. Към първоначалния пакет от 250 млн. еуро през 2006 г. бяха добавени допълнителни 50 млн. и по този начин общата сума на APF достигна 300 млн. еуро. На бъдещия APF предстои да бъдат отпуснати още 300 млн. еуро по линия на Десетия европейски фонд за развитие (ЕФР) за първоначален тригодишен период (2008—2010 г.).

До този момент в рамките на APF е предоставено финансиране на следните мироопазващи операции: мисията на Африканския съюз в Судан, Международните сили за наблюдение в Централноафриканската република и мисията на Африканския съюз в Коморските острови. Що се отнася до изграждането на капацитета, бяха подпомогнати следните дейности: засилване капацитета на Комисията на Африканския съюз, създаване на африкански сили за намеса, подпомагане на служителите за връзка на субрегионалните организации с Африканския съюз, на система за ранно предупреждение и на финансовия капацитет както на Африканския съюз, така и на субрегионалните организации. В рамките на Съвместния координационен комитет на APF, който заседава на две години, се провежда редовен диалог с ключови участници по въпросите на политическите предизвикателства и извършването на конкретни дейности в интерес на мира и сигурността.

(27) Европейският съюз отдава нарастващо внимание на връзката между **управлението на природните ресурси и конфликтите**. През 2006 г. Европейската комисия набеляза текущи дейности и области, в които е необходимо ЕС да предприеме действия. Германското председателство също включи темата „Интегриране на околната среда, развитието и предотвратяването на конфликти“ сред приоритетите си и в тясно сътрудничество с Европейската комисия поощри обмена на мнения относно подходите на национално и европейско равнище, като пое домакинството на две конференции в Берлин и Брюксел през пролетта на 2007 г.

(28) През януари 2007 г. Европейската общност пое председателството на **Процеса Кимбърли** (международния инструмент за борба с конфликтните диаманти) и се ангажира да съдейства за ефективното упражняване на контрол от всички участници, както и да изпълни редица препоръки за повишаване на ефективността на процеса и на капацитета му за реагиране на кризи. Започна стриктно наблюдение на ситуацията във Венецуела и Зимбабве, където съблюдаването на правилата за търговия с диаманти предизвика загриженост. Процесът Кимбърли призова също Гана да приложи план за действие за засилване на вътрешния контрол в страната. По силата на Механизма за бързо реагиране ЕС предостави помощ на властите в Гана за разработването и прилагането на план за действие и засилване на вътрешния контрол с оглед предотвратяване на износа на конфликтни диаманти през Гана. Това ще допринесе по-специално за мирния процес в Кот д'Ивоар, като пресече доходите от незаконен износ на диаманти през Гана.

(29) През 2006 г. продължи прилагането на **Плана за действие на ЕС в областта на горите и процеса на управление и търговия (FLEGT)**, насочен срещу нелегалното изсичане на горите и свързаната с него търговия с незаконен дървен материал. Малайзия и Гана обявиха намерението си да сключат партньорско споразумение по FLEGT с ЕС. Подобно изявление през януари 2007 г. направи и Индонезия.
Европейската комисия продължи участието си в инициативата на Либерия за горите, която цели да подпомогне горския сектор в тази страна да заработи на устойчив принцип след вдигането на санкциите на Съвета на сигурност на ООН върху износа на дървен материал. Проекти за засилване участието на гражданското общество в управлението на горите бяха финансирани в редица страни, включително Демократична република Конго, Индонезия и Колумбия.

(30) В рамките на **Инициативата на Европейския съюз за водите (EUWI)** Съюзът подкрепи дейности и *inter alia* проекти, които насърчават на национално и трансгранично равнище подходите за управление на водите на принципа на речни басейни, укрепват сътрудничеството между държавите, като по този начин способстват за сигурността на водите и снижават потенциалния риск от конфликт по повод на водните ресурси. В частност в региона на АКТБ през 2006 г. бе поет ангажимент за финансиране с вътрешни средства на управлението на басейните на Нигер, Волта, езерото Чад, Оранжевата река/Сенку и Кагера, а средствата от Съвместния фонд за водата АКТБ—ЕС ще бъдат насочени за подпомагане на Инициативата за басейна на река Нил, басейните на Нигер и Сенегал, както и за редица програми за интегрирано управление на водните ресурси на национално равнище.

(31) **Тероризмът** представлява глобална заплаха и борбата срещу него следва да се води в глобален мащаб. През отчетния период ЕС продължи усилията си за пълноценно прилагане на Стратегията на ЕС за борба срещу тероризма. В този контекст сред основните дейности в тази област се открои борбата срещу радикализирането и вербуването за терористични цели. Европейският съюз прие Стратегия и План за действие за борба срещу радикализирането и вербуването за терористични цели, и активно работи за тяхното изпълнение. Съюзът активизира политическия диалог по въпросите на борбата срещу тероризма с множество страни и предоставя техническа помощ за укрепване на способностите им в тази област. Инструментът за стабилност дава правна основа за целенасочена антитерористична дейност, която допълва дейностите в национален мащаб, третирайки трансрегионални и глобални аспекти.

(32) Разпространението на **оръжия за масово унищожение** и ракети представлява сериозна заплаха не само за ЕС, но и за международната сигурност в по-широк смисъл. В рамките на ЕС продължиха усилията за повишаване на ефикасността на експортния контрол. По-нататъшното прилагане на редица съвместни действия на ЕС в подкрепа на многостранни организации, като Международната агенция за атомна енергия и Организацията за забрана на химическото оръжие, както и приемането и изпълнението на новото съвместно действие на ЕС в подкрепа на Конвенцията за забрана на биологичното и токсичното оръжие също допринасят за предотвратяване на конфликти.

По силата на тези съвместни действия ЕС подпомага дейности за насърчаване универсализирането на международните договори и конвенции; подкрепя трети страни при разработването на собствения им законодателен и административен капацитет и предоставя специфична помощ за обезопасяване на чувствителни съоръжения и борба с незаконния трафик на опасни материали. Сътрудничеството в областта на извършването на експортния контрол бе разширено по посока на трети страни. С помощта на новия Инструмент за стабилност Комисията ще може да разшири дейността си по подпомагане на експортния контрол. Бе осъществен напредък по включване на клауза за неразпространение като основен елемент в договореностите с трети страни. Плановете за действие за страни, обхванати от европейската политика на добросъседство, вече включват такива разпоредби за неразпространение.

(33) Подкрепата за прилагането на **Отавската конвенция** за забрана на противопехотните мини, както и унищожаването и контрола на движението на незаконните малки и леки оръжия са ключови елементи, залегнали в Програмата за предотвратяване на конфликти от Гьотеборг. Многогодишната стратегия на ЕС за действие в областта на мините (2005—2007 г.) призовава за „цел: нито една жертва“ в борбата за унищожаване на наземните противопехотни мини в световен мащаб. За тази цел през последните 5 години бяха предоставени 100 млн. еуро, без да се смятат вноските на държавите-членки.

(34) Посредством множество инициативи и проекти ЕС продължава да допринася за прилагането на **Стратегията на ЕС за малките и леки оръжия**, приета през декември 2005 г. Европейският съюз финансира в значителен размер различни проекти в Африка, Югоизточна Европа, Близкия Изток, Украйна, Латинска Америка и Азия. Във вътрешен аспект държавите-членки прилагат политика на оръжейния експорт, която съответства на Европейския кодекс на поведение в тази област, приет през 1998 г. и по-късно преразгледан. През 2006 г., подобно на предишните години, бяха изразходвани около 100 млн. еуро за проекти в различни точки на света, насочени към разнообразни аспекти на политическите и законодателните процеси, както и към хуманитарни последици и последици върху развитието в резултат от незаконното движение, разпространение, неконтролирана употреба и злоупотреба с тези оръжия.

(35) Предотвратяването на конфликти е основен елемент на политиката на ЕС в областта на **правата на човека**. В същото време насърчаването на правата на човека е мощно средство за предотвратяване на конфликти. Защитата и насърчаването на правата на човека и основните свободи систематично се отстояват от ЕС както в неговите двустранни отношения, така и на международни форуми, по-специално в рамките на създадения през март 2006 г. Съвет на ООН по правата на човека. Въпросите на човешките права са последователно интегрирани в политиките на ЕС, включително чрез превръщането им в неделима част от процеса на планиране и стандартните оперативни процедури на мисиите на ЕПСО.

През отчетния период разпореждания за правата на човека бяха включвани по целесъобразност в мандатите на специалните представители на ЕС. В рамките на **Европейската инициатива за демокрация и човешки права (EIDHR)** ЕС допринесе за предотвратяване на конфликти чрез помощ за проекти, свързани с демократизацията и правата на човека на глобално, регионално и национално равнище, със специален акцент върху ролята на гражданското общество. Популяризирането на принципите на ООН, на насоките и националните закони в областта на антидискриминацията, поощряването на правата на малцинствата и междуетническия диалог бяха основни акценти на подкрепата в Босна и Херцеговина, Бившата югославска република Македония, Непал и Индия. С помощта на финансовия пакет „Свобода на словото“ специално внимание бе отделено на медиите и конфликтите. Специално внимание бе отделено също и на правата на жените, и в частност на защита правата на жените и момичетата в периоди на конфликти и след конфликти, като такива проекти бяха осъществени в Колумбия, Кения, Етиопия, Еритрея и Сомалия. В областта на правосъдието и правовата държава по линия на EIDHR бяха подкрепени проекти, свързани с преходното правосъдие и помиряването в Сиера Леоне, Уганда и Руанда.

(36) В рамките на EIDHR бе предоставено подпомагане на **Мрежата за предотвратяване на конфликти (CPN)**, която улеснява взаимодействието между изследователски институции, експертни групи, академични и граждански организации. През 2006 г. Групата по международни кризи (International Crisis Group) заедно с организация „Международно предупреждение“ (International Alert), Центъра за европейска политика и Европейското бюро за връзка в областта на укрепване на мира (EPLO) работиха съвместно в рамките на „Партньорство за предотвратяване на конфликти“, което приключи през декември 2006 г. В бюджета за 2006 г. бяха отпуснати допълнителни 1,5 млн. еуро за CPN от Европейския парламент и бе открита нова покана за предложения през ноември 2006 г. Планира се дейността да започне през лятото на 2007 г. и да се съсредоточи върху седем групи области от важно значение за предотвратяването на конфликти.

(37) **Интегрираният подход за равно третиране на жените и мъжете** е неделим елемент от анализа на конфликтните ситуации и определянето на стратегическите цели на мисиите на ЕПСО. Документът „Контролен списък за гарантиране на интегрирания подход за равно третиране на жените и мъжете и прилагане на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН при планирането и провеждането на операции на ЕПСО“ от 27 юли 2006 г. дава общи указания на отговорниците по планиране на мисиите. През ноември 2006 г. Съветът прие заключения относно насърчаването на равенството между половете и интегрирания подход за равно третиране на жените и мъжете при управлението на кризи. В рамките на Европейската инициатива за демокрация и човешки права (EIDHR) при изграждане на култура в областта на правата на човека специален акцент бе поставен върху правата на жените и в частност защитата на правата на жените и момичетата в периоди на конфликти и след конфликти, като ЕС оказа съответната подкрепа в Колумбия, Етиопия, Еритрея, Кения и Сомалия. Въпросите на равенството между половете са залегнали и в новата съвместна концепция на ЕС в областта на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията (DDR). Предстои също така да бъде включена длъжността съветник по равенството между половете в състава на мисиите EUSEC ДР Конго и EUPOL ДР Конго.

Семинар за обучение по въпросите на интегрирания подход за равно третиране на жените и мъжете при мисии на ЕПСО бе проведен в Брюксел на 30 ноември—1 декември 2006 г. Той бе предназначен за основни членове на персонала на мисиите. През април 2007 г. Министерството на отбраната на Унгария с помощта на Председателството на ЕС също организира семинар, посветен на равенството между половете и ЕПСО, за служители от държавите-членки и европейските институции.

(38) Напредна работата по отношение на **децата, засегнати от въоръжени конфликти**. Насоките на ЕС относно децата и въоръжените конфликти (2003 г.) бяха последвани от изготвянето на Контролен списък на ЕС за интегриране на закрилата на децата, засегнати от въоръжени конфликти, в операции на ЕПСО (2006 г.) и концепцията на ЕС за подкрепа на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията (DDR). Те осигуряват рамка за съвместни действия на ЕС за предотвратяване нарушенията на правата на децата в условия на въоръжен конфликт и в периоди след конфликти, както и за реинтеграция на деца, свързани с въоръжени групи. С помощта на ЕС се полагат усилия за демобилизация и реинтеграция на бивши деца войници, включително в Бурунди, Кот д'Ивоар, Либерия, Филипините, Шри Ланка, Сиера Леоне и Уганда. Бяха предприети действия и за недопускане набирането на деца във въоръжени групи или сили. През отчетния период разпореждания във връзка с жените и децата в условията на въоръжен конфликт бяха включвани по целесъобразност в мандатите на специалните представители на ЕС. Освен това, длъжността съветник по правата на човека и децата при въоръжени конфликти предстои да бъде включена в състава на мисиите EUSEC ДР Конго и EUPOL ДР Конго. Принципите от Кейптаун от 1997 г. относно децата, участващи във воюващи сили, предотвратяването на набирането им за тази цел, демобилизацията и социалната реинтеграция на такива деца в Африка бяха преразгледани, в резултат на което през февруари 2007 г. бяха приети Парижките принципи. Този процес се ръководеше от Фонда на ООН за развитие на жените (UNIFEM) с подкрепата на ЕС, с оглед прилагане на актуалните законодателни стандарти, разширяване на обхвата им отвъд африканския континент и участие на по-голям брой институции и правителства.

IV. Изграждане на ефективни партньорства

Европейският съюз трябва да изгражда и поддържа взаимноизгодни и ефективни партньорства за предотвратяване на конфликти с ООН, ОССЕ и други международни и регионални организации, както и с гражданското общество. Необходимо е да се засили сътрудничеството на всички нива, от ранното предупреждение и анализ до предприемането на действие и оценката. Особено важна е координацията на терена. Действията на ЕС следва да се ръководят от принципите за добавената стойност и сравнителното предимство. (Програма на ЕС за предотвратяване на сериозни конфликти, Програма от Гьотеборг)

(39) За да противодейства успешно на нарастващата сложност и многообразието на глобалните заплахи, за да отговори на предизвикателствата, пред които е изправен, ЕС продължи да преследва целта си, по възможност в тясно сътрудничество с други многостранни организации, с глобални двустранни партньори и недържавни участници в тези процеси.

(40) Прилагането на резултатите от Световната среща на най-високо равнище на **Организацията на обединените нации** през септември 2005 г. се запази като един от приоритетите на ЕС. В заключенията си от 15 декември 2006 г. Съветът препотвърди своя ангажимент да осигури пълноценното и неотложно изпълнение на договорените реформи. Европейският съюз подкрепи създаването на Комисия за укрепване на мира като ключово постижение на процеса на реформиране на ООН, което е в съзвучие с цялостния подход на ЕС към предотвратяването на конфликти, развитието и укрепването на мира. ЕС ще работи за повишаване на ефикасността на този нов орган. Представители на ЕС активно участваха в срещите по страни, както и в съответните дискусии по области.

(41) Продължи да се развива и сътрудничеството между ЕС и ООН в рамките на омиротворителни операции, в частност подкрепата на Съюза за Мисията на Организацията на обединените нации в Демократична република Конго (MONUC). По искане на MONUC ЕС засили присъствието си по време на изборите, като разгърна военната операция EUFOR ДР Конго и укрепи полицейската си мисия EUPOL Киншаса. ЕС и ООН продължиха тясното си сътрудничество при оказването на помощ на мисията на Африканския съюз в Дарфур, Судан (AMIS), включително при осъществяването на пакета поддържащи мерки на ООН за AMIS. За да подкрепят изпълнението на Резолюция 1701 (2006) на Съвета за сигурност относно положението в Ливан, държавите-членки на ЕС дадоха значителен принос за засилването и разполагането на UNIFIL. Екипът за планиране на ЕС, разположен в Косово от май 2006 г., работи в тясно взаимодействие с Мисията на ООН в Косово (UNMIK). Предстои сътрудничеството им да се задълбочи, за да се гарантира успешното прехвърляне на определени задачи от UNMIK към планираната мисия на ЕС в по-широката област на правовата държава. ЕС ще продължи да подпомага ролята на Мисията на ООН за подпомагане на Афганистан (UNAMA) при координиране гражданските усилия на донорите. Мисията на ЕПСО ще сътрудничи и ще съгласува дейността си с ООН по въпросите на полицейската реформа в Афганистан.

(42) ООН продължава да бъде основният партньор на подкрепата на ЕС за реформата в областта на сигурността (SSR), разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията (DDR) и други дейности за укрепване на мира, като например Доверителния фонд за Афганистан (LOTFA), който обхваща реформата на полицията и правосъдието посредством подкрепата на ЕС за ПРООН, реинтеграцията на бивши бунтовници от Движението за освобождение (GAM) и приемните общности в Аче посредством подкрепата на ЕС за Международната организация по миграция и ПРООН, както и програмата за DDR в Либерия посредством Доверителния фонд на ПРООН. Концепцията на ЕС за DDR също до голяма степен почива на определенията на ООН и на поуките, извлечени от организацията. Освен това, ООН и Световната банка изпълняват редица други програми, подкрепяни от ЕС, в областите на природните ресурси и помирението.

(43) Работните контакти с ООН бяха доразвити. Петата и шестата среща на Управителния комитет ЕС—ООН по управление на кризи през юни и ноември 2006 г., както и Петият диалог на ниво експерти по въпросите на предотвратяването на конфликти през октомври 2006 г. задълбочиха взаимното разбиране на работните методи и дадоха възможност за обсъждане на широк спектър от проблеми — от хоризонтални въпроси до специфични дискусии по държави, излизащи от конфликт.

(44) Сътрудничеството с НАТО в рамките на операция Althea продължи.

(45) Европейският съюз продължи ползотворното си сътрудничество с **ОССЕ** в Централна Азия (Програма за управление на граничния контрол за Централна Азия), Кавказ (Програма за икономическо възстановяване в Южна Осетия), Източна Европа (Мисия за съдействие в областта на граничния контрол в Молдова и Украйна, Поддържащ граничен екип на специалния представител на ЕС в Южен Кавказ), както и на Балканите. Сътрудничеството между операциите на ОССЕ на терена и Делегациите на Комисията продължи да се развива. Днес, със своите 27 от общо 56 държави-участнички в ОССЕ плюс още 10, които отстояват позициите и инициативите му, Европейският съюз придоби още по-голяма относителна тежест в рамките на организацията.

(46) В областта на предотвратяването на конфликти Комисията и редица държави-членки на ЕС участват активно в Мрежата за конфликти, мир и сътрудничество за развитие на **ОИСР - Комитет за подпомагане на развитието (DAC)**. Това позволява осъществяването на тясно сътрудничество между донорите на двустранна (държави-членки на ЕС, САЩ, Канада, Япония и др.) и многостранна основа (ООН и Световната банка) по въпроси на политиката и оперативното управление, което включваше дейности, свързани с подкрепата за реформата в областта на сигурността (SSR), оценка на предотвратяването на конфликти и укрепването на мира, както и интегриране на предотвратяването на конфликти в политиките и разработването на модули за обучение през изминалата година. Работата по реформата в областта на сигурността (SSR) бе особено полезна за разработването на концепцията за ЕПСО от 2005 г. и съобщението на Комисията от 2006 г.

(47) **ЕС и САЩ** продължиха да работят съвместно в областта на гражданското и военното управление на кризи и предотвратяването на конфликти. Контактите в реално време спомагат за общата им дейност за своевременното реагиране на кризи и разработването на общ подход и общи послания. Продължи тясното сътрудничество за стабилизиране на Балканите, в частност във връзка с планираната мисия на ЕПСО в Косово, както и в Афганистан. Въз основа на Декларацията от Срещата на високо равнище от 2005 г. между ЕС и САЩ двете страни се стремят към ускоряване на сътрудничеството в области като демокрацията, свободата, правовата държава и правата на човека. Това сътрудничество бе потвърдено с Декларацията от Срещата на високо равнище от 2007 г., в която се подчертава, че съвременното управление на кризи изисква прилагането на цялостен подход. Бяха предприети съвместни усилия за засилване капацитета на Африканския съюз в областта на предотвратяването на конфликти, провежда се оперативна координация между USAID и Делегациите на Европейската комисия. ЕС и САЩ, заедно с други международни партньори, работят съвместно и за разрешаване на проблема с международната загриженост, предизвикана от ядрената програма на Иран. Те са еднакво привързани към отстояваните от ОССЕ ценности и работят заедно под егидата на организацията, включително за наблюдение на избори и в рамките на мисии на ОССЕ по места.

(48) **Европейският съюз и Канада** активизираха сътрудничеството си в областта на управлението на кризи и предотвратяването на конфликти. Канада участва в редица операции в рамките на ЕПСО. Сътрудничеството включва също многобройни контакти с новосъздадения в Канада Екип за стабилизация и възстановяване (START) с оглед улесняване на съвместния подход към кризите и предотвратяването на конфликти. ЕС и Агенцията на Канада за международно развитие (CIDA) провеждат тясно сътрудничество и в областта на координацията и провеждането на политиките, включително в рамките на ОИСР и Комитета за подпомагане на развитието (DAC).

(49) **Европейският съюз и Русия** провеждаха чести срещи в рамките на двустранния политически диалог, на които бе обсъждано положението в държави и региони, изправени пред риск от конфликт. За тази цел се поддържаха редовни контакти между съответните специални представители на ЕС и техните московски партньори. Освен това, ЕС и Русия участват в други форуми, включително ООН, ОССЕ, Четворката международни посредници за мирния процес в Близкия Изток и Контактната група за Западните Балкани, на които се обсъждат въпроси на предотвратяването на конфликти. Напреднаха също консултациите по хоризонтални въпроси, свързани с предотвратяването на конфликти, по-специално по проблемите на неразпространението и борбата срещу тероризма.

(50) Семинарите, организирани от „Madariaga Foundation“ и „Folke Bernadotte Academy“ на 16 ноември 2006 г. и 19 април 2007 г. с подкрепата съответно на Финландското и Германското председателство, изиграха важна роля за подобряване на осведомеността и насърчаване на сътрудничеството на Европейския съюз с други международни организации и основни глобални партньори в областта на предотвратяването на конфликти и управлението на кризи.

(51) Особено внимание бе отделено на **сътрудничеството с гражданското общество**, в частност с неправителствените и гражданските организации. В периода на Германското председателство на поредица от семинари и конференции бяха разгледани възможностите за ускоряване на сътрудничеството между ЕС и неправителствените и граждански организации в областта на предотвратяването на конфликти и управлението на кризи. Този проект продължи и доразви проекта на Финландското председателство „Ролята на гражданското общество“, в резултат на който бяха формулирани конкретни препоръки за ускоряване на сътрудничеството на ЕС с неправителствените и граждански организации. Тези препоръки бяха обсъдени от Комитета по гражданските аспекти на управлението на кризи и приети от комитет „Политика и сигурност“ през ноември 2006 г. В усилията си за активизиране на диалога с гражданското общество и с неправителствените и граждански организации в областта на предотвратяването на конфликти, Германското председателство покани неправителствените и гражданските организации да представят пред Комитета по гражданските аспекти на управлението на кризи работата си в конфликтни региони като Афганистан, Косово, Демократична република Конго и Босна и Херцеговина.

(52) Посредством Мрежата за предотвратяване на конфликти ЕС активизира също така сътрудничеството си със заинтересовани участници от гражданското общество, академични среди и експертни групи, които спомогнаха за повишаване на осведомеността и предоставиха на институциите и държавите-членки на ЕС анализи и политически препоръки във връзка с конкретни географски условия при извършване на дейности по предотвратяване на конфликти. Това допълни по-оперативното по характер сътрудничество, което ЕС поддържа с недържавни участници в рамките на предотвратяването на конфликти и съдействието за укрепването на мира в различни части на света. През 2006 г. Европейската инициатива за демокрация и човешки права (EIDHR) се очерта като особено важен инструмент в подкрепа на капацитета и ролята на НПО и организациите на отделни общности за предотвратяване на конфликти и укрепване на мира.

V. Преглед на оперативните дейности

ЕС продължава да поддържа значително оперативно присъствие и изпълнява дейности, свързани с предотвратяване на конфликти, в целия свят.

Западни Балкани

(53) В рамките на Европейската перспектива за страните от Западните Балкани, изложена в **Процеса за стабилизиране и асоциране**, Солунския план и Залцбургската декларация от март 2006 г. Европейският съюз остава сериозно ангажиран с предотвратяването на конфликти в Западните Балкани. Що се отнася до регионалното сътрудничество, ЕС играе водеща роля в **Пакта за стабилност**, който все така допринася значително за Процеса за стабилизиране и асоциране. ЕС е готов да продължи участието си в предстоящото осъществяване на поетапното превръщане на Пакта за стабилност в Съвет за регионално сътрудничество с по-изразен регионален характер. Понастоящем ЕС има двама **специални представители** в региона: в Босна и Херцеговина и в Бившата югославска република Македония, а също така и координатор на Пакта за стабилност. През ноември 2006 г. ЕС измени мандата на **Мисията за наблюдение на Европейския съюз (МНЕС),** като възложи да следи събитията в сферата на политиката и сигурността в своята област на компетентност, с политически фокус върху Косово и Сърбия, и удължи мандата до края на 2007 г.

(54) Един от най-належащите проблеми в дневния ред за Балканите е да се намери решение за **статута на Косово**. В рамките на Процеса за стабилизиране и асоциране ЕС продължава да подкрепя политическия процес за определяне на бъдещия статут на Косово. За да допринесе за създаването на Международен граждански офис (МГО), включващ специален представител на ЕС, през септември 2006 г. Съветът образува Екип за подготовка на МГО. С цел подготовка на бъдещата мисия на ЕПСО в Косово през април 2006 г. беше създаден Екип по планиране на ЕС (EUPT Косово). През декември 2006 г. Европейският съвет прие Концепция за управление на кризисни ситуации във връзка с бъдеща мисия на ЕПСО в Косово, насочена към по-широката област на правовата държава. Това ще бъде най-голямата и най-сложната гражданска мисия на ЕПСО до този момент. Планирането на мисията се извършва на основата на сътрудничество с местните власти и заинтересованите страни в международен план, по-специално с мисията на ООН в Косово (UNMIK) по организацията на прехода, с ОССЕ по обучението и наблюдението и с НАТО/КФОР по въпросите на сигурността (на техническо ниво са проведени консултации по практическите аспекти на бъдещото сътрудничество в операции между мисията на ЕПСО и КФОР). EUPT Косово сътрудничи тясно и с неправителствените и граждански организации, действащи в Косово.

(55) Посредством значителен принос на Механизма за бързо реагиране Европейската комисия подкрепя процеса на ново назначаване на косоварски съдии и прокурори. Съфинансираният от САЩ проект има за цел да допринесе за установяването на независими и професионални съдебни и прокурорски органи, които да обслужват професионално и прозрачно съдебната система на Косово.

(56) Полицейската мисия на Европейския съюз в Босна и Херцеговина (**EUPM)** продължава да подпомага местните полицейски сили в доближаването им до най-добрите европейски практики. Новият мандат, приет през декември 2005 г., е насочен по-конкретно към подкрепа за процеса на реформа в полицията и към развитие и укрепване на местния капацитет и регионалното сътрудничество в борбата с организираната престъпност. Посредством ръководената от ЕС военна мисия в Босна и Херцеговина – **Операция EUFOR-Althea –** ЕС допринася за поддържането на обстановка на безопасност и сигурност. Продължава сътрудничеството с НАТО по операция Althea. През февруари 2007 г. ЕС реши да намали числеността на EUFOR, но да запази подходящо военно присъствие като част от цялостния си ангажимент в Босна и Херцеговина.

(57) От края на войната в **Босна и Херцеговина** насетне Европейската комисия осигурява финансова подкрепа за постигането на обстановка на сигурност и стабилност в страната. Финансирането от ЕО подкрепя не само Службата на Върховния представител. То има и пряк ефект за развитието на демокрацията и човешките права, управлението и правовата държава. През 2006 г. помощта в областта на правосъдието включваше обучение за съдии и прокурори, създаването на Висш съдебен и прокурорски съвет и подкрепа за Съда за военни престъпления в Босна и Херцеговина. В областта на управление на границите тя включваше построяването на гранични пунктове, обучение на държавната гранична полиция и други агенции. Беше предоставена и друга подкрепа, например в областта на убежището, миграцията, гражданската защита и развитието на гражданското общество, публичната администрация, околната среда, образованието, медиите, икономиката и търговията.

Източна Европа и Централна Азия

(58) ЕС продължи усилията си за разрешаване на **конфликта в Приднестровието** посредством дейността на специалния представител на ЕС за Република Молдова и участието на ЕС в работата на така наречения механизъм за разрешаване на конфликти 5+2. Текущото изпълнение на Плана за действие ЕС-Молдова по Европейската политика на добросъседство също допринася за напредъка на процеса на реформа и за борбата с бедността в Молдова. Най-мащабният проект за помощ, предоставяна от ЕС в региона, е Мисията за съдействие в областта на граничния контрол в Молдова и Украйна (EUBAM), финансирана от Механизма за бързо реагиране и по TACIS (Техническа помощ за ОНД). Целта на EUBAM е да повиши капацитета на молдовските и украинските служби за граничен и митнически контрол и контрол по общата им граница, включително в транснистрийската отсечка. Подобряването на контрола по молдовско-украинската граница следва да намали незаконния трансграничен поток, включително на оръжия, наркотици и хора, и същевременно да улесни законния поток. Удължаването на EUBAM дава допълнителен тласък за подобряване на положението в пограничните райони.

(59) През отчетния период ЕС посвети особено внимание на района на **Южен Кавказ.** Специалният представител на ЕС, който има политически мандат да допринася за предотвратяването на конфликти и да съдейства за разрешаването на конфликти в района, продължи своята работа, насочвайки специално вниманието си към разрешаването на замразени конфликти (Нагорни Карабах, Южна Осетия и Абхазия). Плановете за действие по Европейската политика на добросъседство, приети през ноември 2006 г., допринасят за демократичното развитие, правата на човека, правовата държава и доброто управление, социално-икономическата реформа, борбата с бедността и развитието на административния капацитет. За периода 2007—2010 г. бяха съгласувани нови програми за подпомагане по Европейския инструмент за добросъседство, които осигуряват финансова подкрепа за изпълнението на Плановете за действие по Европейската политика на добросъседство. Краткосрочните мерки (включително мерките за укрепване на доверието), приети от Комитет „Политика и сигурност“ през декември 2006 и март 2007 г., осигуряват подкрепа за разрешаването на конфликти в Грузия. Удължаването на мандата на поддържащия екип на специалния представител на ЕС в Грузия до 29 февруари 2008 г. дава възможност за предоставяне на съвети на стратегическо ниво и проследяване на изпълнението на реформите на сигурността по границата.

(60) Като най-голям донор в региона ЕС наред с ООН и ОССЕ продължава да подкрепя мирното разрешаване на вътрешните конфликти в Грузия – в **Абхазия** и **Южна Осетия**. Съществуващите проекти целят подобряване на условията на живот на населението и създаване на условия за достойно завръщане на вътрешно разселените лица, както и улесняване на напредъка на конструктивния диалог между враждуващи социални групи. През януари 2007 г. Комисията и специалният представител на ЕС за Южен Кавказ осъществиха мисия на експертно ниво в Грузия, включително районите на конфликт, с оглед на идентифицирането на нов набор от мерки за възстановяване на по-добрия климат на доверие между страните в двата конфликта. Въз основа на препоръките на тази мисия Комитет „Политика и сигурност“ взе решение за подходящи краткосрочни мерки (cf. § 58). Вътрешните конфликти в Грузия редовно присъстват в политическия диалог между ЕС и Русия.

(61) През целия отчетен период ЕС действа усилено за укрепване на стабилността и насърчаване на сътрудничеството в **Централна Азия**. ЕС беше особено активен по отношение на продължителната политическа криза в Киргизката република и се опитва да постигне подобрение на положението с правата на човека в Узбекистан след събитията в Андиджан и в Туркменистан след смяната на ръководството. Първата среща на Тройката на ЕС с централноазиатските партньори на ниво външни министри в Астана на 27—28 март 2007 г. ясно показа желанието на ЕС за укрепване на сътрудничеството с централноазиатските партньори. Срещата имаше за цел обмен на мнения относно централноазиатската стратегия на ЕС, която предстои да бъде приета от Европейския съвет през юни 2007 г. Тази стратегия ще осигури стабилна рамка за по-нататъшно засилване на връзките между ЕС и държавите от Централна Азия.

(62) Европейската комисия влага в района големи усилия в областта на граничния контрол, правовата държава, информираността относно избирателните права и насърчаването на националния диалог. Ефективният граничен контрол е особено важен в района поради причини от областта на сигурността, по-точно засилването на трансграничната престъпност и трафика на наркотици, оръжие и хора, както и заради икономическото развитие. Комисията предприема Програма за управление на границите в Централна Азия (BOMCA), която има за цел развитието на Интегрирано управление на границите (IBM). В долината Фергана BOMCA осигури оборудване за десет киргизки гранични поста по киргизко-таджикската граница, а се строят и нови контролно-пропускателни пунктове. BOMCA осигури алтернативна възможност за осигуряване на узбекската граница, за да може да се подновят действията по разминирането на национално ниво. Беше създаден консорциум от държави-членки на ЕС, който да осигурява технически указания за BOMCA и да насърчава координирането на помощта по границата. Освен това бе поставено началото на интервенция за управление на границата по афганско-таджикската граница – BOMBAF (Управление на границата в Бадахшан, Афганистан).

(63) По отношение на **Таджикистан** помощта на ЕО е съсредоточена в северната част на Ферганската долина. Подкрепата за демократизацията по Европейската инициатива за демокрация и човешки права беше насочена към популяризирането на избирателните права на гражданите преди президентските избори през ноември 2006 г. и към обучението на жени-лидери за участие в местните избори. ЕС осигури и политическа подкрепа на службата на ООН за укрепване на мира в Таджикистан, която подпомага националния диалог между политическите представители на правителството и на опозицията. Освен това, бе оказана подкрепа на ОССЕ, включително в наблюденията на изборите от Службата за демократични институции и човешки права на ОССЕ.

(64) След прореформистките и антипрезидентски демонстрации в **Киргизстан** през април и май 2006 г. и последвалите мерки за конституционна реформа ЕС реши да финансира по Механизма за бързо реагиране проект, насочен към укрепване на киргизкия парламент и правните органи на управлението в законотворческия процес. Целта е укрепване на националното законодателство и правовата държава и осигуряване на правната сигурност на населението.

Средиземноморието и Близкия Изток

(65) Въз основа на своята петгодишна програма **Евро-средиземноморското партньорство** (Барселонският процес) допринесе значително за подобряване на сигурността, насърчаване на диалога и процесите на реформи в региона. Осмата Евро-средиземноморска конференция на министрите на външните работи миналия ноември направи преглед на срещите на министрите в рамките на Евромед и съгласува работна програма от дейности за 2007 г., която предвижда приоритети в областите на социалния диалог, енергийната ефективност, образованието, миграцията, Младежкия парламент Евромед и обмен на опит в изборите.

(66) ЕС продължи активното си участие в **Близкоизточния мирен процес**. След решението си през пролетта на 2006 г. да не окаже пряка помощ на правителството на Хамас той разработи Временен международен механизъм, който осигурява доставката на гориво и чиста вода в палестинските територии. Освен това, Временният международен механизъм осигурява преки социални помощи на нуждаещи се граждани, които обхващат почти 1 милион души. Тези дейности, които обединяват усилията на голям брой донори, допринасят за отслабване на напрежението и потенциалния конфликт в палестинските територии и допринасят за предотвратяването на напълно изразена хуманитарна криза. Същевременно ЕС продължава помощта си за палестинските бежанци.

(67) **Мисията за съдействие в областта на граничния контрол (EUBAM) в Рафа**, която през ноември 2006 г. бе удължена с още шест месеца, произведе положително въздействие за облекчаването на хуманитарното положение в Газа, като улесни откриването на контролно-пропускателния пункт Рафа. Чрез работата на Бюрото за свръзка в Керем Шалом тя доказа също, че израелски и палестински длъжностни лица могат ефективно да работят заедно в присъствието на трета страна. От юни 2006 г. насам израелското правителство ограничава отварянето на контролно-пропускателния пункт Рафа от съображения за сигурност.

С помощта на Европейската комисия EUBAM Рафа подпомага проекти за подобряване на капацитета на палестинските митнически власти и за усъвършенстване на инфраструктурата на терминалите, за да стане възможно движението на превозни средства и евентуално на стоки към Египет. На 23 май 2007 г. Съветът постигна съгласие по удължаването на мандата на EUBAM Рафа с още една година.

(68) По време на отчетния период **Полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии** (EUPOL COPPS) продължи да работи за укрепване на мира и отслабване на напрежението. Като се има предвид резултатът от парламентарните избори в Палестина в началото на 2006 г. и последвалите изявления на Четворката, мисията е ограничила активните си отношения с палестинската цивилна полиция и е съгласувала дейностите си с принципите на Четворката.

(69) Европейският съюз участва активно в търсенето на решение на миналогодишния военен конфликт в **Ливан**. Той допринесе за прекратяването на огъня и за приемане на Резолюция 1701 на Съвета за сигурност на ООН, която създаде условията за договаряне на трайно решение на извечни проблеми в тази страна. Европейският съюз е първата международна организация, която осигури хуманитарна помощ и съдействие в първоначалното преодоляване на последиците от конфликта. ЕС финансира евакуацията на свои граждани и граждани на трети страни, осигуряването на хуманитарна помощ и подслон и участва в проекти за възстановяване в засегнати от конфликта райони. ЕО осигурява значителна финансова подкрепа за разминирането и обезвреждането на неизбухнали снаряди в южен Ливан и реши да предоставя допълнително финансиране по Националната индикативна програма 2007 – 2010. В сферата на реформата в сигурността подкрепата на ЕО е насочена главно към наказателноправната система, при тясно съгласуване с дейностите на държавите-членки.

(70) В **Йордания** ЕС отдава особено внимание на борбата с екстремизма, като продължава да оказва подкрепа за разпространението на „Аманското послание“, публикувано през ноември 2004 г. и проповядващо толерантност и човечност и отхвърляне на екстремизма като отклонение от ислямската вяра. На регионално равнище се подкрепя борбата с радикализирането и диалогът между религиите.

(71) От 2003 до 2006 г. ЕО отпусна 720 милиона еуро в помощ на възстановяването на **Ирак** и за хуманитарни нужди. Като се има предвид сложната ситуация със сигурността в Ирак, помощта от Общността беше съсредоточена върху възстановяването на основни услуги, създаване на работни места и подкрепа за политическия процес, включително различните избори. Освен това, тя подкрепя изграждането на култура на зачитане на правата на човека в Ирак посредством обучение на ирански граждански организации.

Прогресивното влошаване на сигурността доведе до мащабна миграция както в рамките на страната, така и през границите . При все че ситуацията изискваше внимателно наблюдение, ЕО осигури финансиране за облекчаване на положението на разселените лица. През 2006 г. започнаха преговори по споразумение за търговия и сътрудничество с Ирак. **Интегрираната мисия на Европейския съюз за спазване на правовия ред в Ирак** EUJUST LEX беше удължена до края на декември 2007 г. Целта на тази мисия е да посрещне неотложните потребности на наказателноправната система в Ирак, осигурявайки обучение за длъжностни лица на високо и средно ниво във висшето управление и следствието. Досега над 1000 висши ирански длъжностни лица от полицията, съдебната власт и затворите са преминали интегрирано обучение в ЕС. Освен това се осъществиха първите командировки за натрупване на опит за служители в иракските затвори. Мисията ще продължи да осигурява курсове за обучение и учебни командировки за ирански длъжностни лица до края на 2007 г.

Африка

(72) След приемането на **Стратегията на ЕС за Африка** ЕС засили още повече действията си в подкрепа на африканските партньори на всички етапи на цикъла на конфликта – от предотвратяването до управлението, разрешаването и последващото възстановяване.

Значително е напреднало изпълнението на очертаните политики и на ангажиментите, поети в стратегията на ЕС. Следващата стъпка е приемането на съвместна стратегия ЕС—Африка, която понастоящем се обсъжда от ЕС и Африканския съюз. Целта е съвместната стратегия ЕС—Африка да бъде приета от държавните и правителствените ръководители на втората среща на върха ЕС—Африка, която ще се проведе в Лисабон в края на 2007 г. Тази съвместна стратегия ще представлява съгласувана рамка и обща визия за бъдещото сътрудничество между двата континента. Консултациите между ЕС и африканските партньори във формат Тройка преди срещата на министерската Тройка ЕС—Африка през май 2007 г. осигури възможност за по-нататъшно развитие на общите възгледи по ключови въпроси и приоритети на партньорството ЕС—Африка, включително в областта на мира и сигурността.

(73) За да се осигури последователност на подкрепата от ЕС за **Африканската архитектура за мир и сигурност**, беше изготвена концепция на ЕС за укрепване на възможностите на Африка за предотвратяване, управление и разрешаване на конфликти. Концепцията, която включва и граждански, и военни елементи, изтъква напредъка, отбелязан през последните години от африканските организации в развитието на способностите за предотвратяване, управление и разрешаване на конфликти.

Макар че този процес се изпълнява и управлява от африканските партньори, ЕС играе важна подкрепяща роля посредством инструментите за управление на кризи, приноса на отделни държави-членки, а що се отнася до ЕО – най-вече посредством механизма за подкрепа на мира в Африка (APF). Концепцията има за цел да осигури цялостна рамка за усилена и координирана подкрепа от страна на ЕС за африканските партньори, на първо място за Африканския съюз (АС) и за африканските субрегионални организации, за подобряване на способността им да предотвратяват, управляват и разрешават кризи и конфликти на континента.

(74) ЕС подкрепя финансово **Икономическата общност на западноафриканските държави** (**ECOWAS)** за запазване и укрепване на мира и сигурността и насърчаване на доброто управление в Западна Африка. По линия на Деветия ЕФР той подпомага изработването на изчерпателна стратегия за предотвратяване на конфликти, мисии за наблюдение на избори и помощ в изборите и финансира фонд за посредничество със службите на специалните представители на Икономическата общност на западноафриканските държави в Гвинея-Бисау, Того и Либерия. Тези служби получават помощ от ЕО и за оперативната си работа. Осигурена е и допълнителна помощ за дипломатически совалки като предприетите във връзка с кризата в Гвинея в началото на 2007 г., както и действия за намаляване на наличността и трафика на малки и леки оръжия. При осъществяването на тази помощ експертите по предотвратяване на конфликти съдействат на Икономическата общност на западноафриканските държави в управлението на нейните операции, включително проучвания, срещи, обучения и др.

(75) По отношение на **Икономическата общност на западноафриканските държави** ЕО подкрепя програма за изграждане на капацитет, която започна в началото на 2007 г. с доставянето на техническа помощ в Либревил. Основните дейности, предвидени по проекта, включват помощ за механизма за ранно предупреждение (MARAC), за политическия диалог и посредничество, както и изграждане на капацитета на недържавни организации в областта на предотвратяване на конфликти. Този проект ще се изпълнява съгласувано с инициативите на общоафриканско ниво.

(76) В отговор на искане от страна на Организацията на обединените нации и след приемането на Резолюция 1671 на Съвета за сигурност на ООН от 25 април 2006 г. и на Съвместно действие на Съвета на ЕС от 27 април 2006 г., ЕС изпрати военна мисия в **ДР Конго** (EUFOR ДР Конго) в подкрепа на Мисията на ООН в ДР Конго по време на изборите (MONUC). Успешното приключване на изборния процес в Конго изискваше близки политически контакти през цялото му времетраене, най-вече от страна на Върховния представител. Операция EUFOR ДР Конго приключи според предвиденото на 30 ноември 2006 г.

Съчетаването на политическата роля на ЕС с нейните военни и полицейски инструменти и инструментите, свързани с реформата в областта на сигурността, бе организирано последователно и със значителен ефект. През 2006 г. Комисията и Секретариатът на Съвета изготвиха подробен подход на ЕС за реформата в областта на сигурността в ДР Конго, за да се осигури взаимно допълване и съгласуваност на действията, предприети в рамките на първия и на втория стълб. Специалният представител на ЕС изигра важна роля в цялостния процес.

(77) Мисията **EUSEC ДР Конго** изпълнява мандата си по отношение на реформата в областта на сигурността от май 2005 г. насам. След встъпването в длъжност на новоизбраното правителство през февруари 2007 г. положението със сигурността остава напрегнато и EUSEC ДР Конго трябва да продължи да отдава приоритет на оказването на помощ на конгоанските власти в осъществяването на процеса на интегриране на бойците от някогашните фракции. Техническият проект на мисията за усъвършенстване на разплащателната верига на Министерството на отбраната на ДР Конго отбеляза значителен напредък в модернизирането на администрацията, включително посредством осигуряването на комуникационни и информационни системи. Изплащането на възнагражденията на състава на интегрираните бригади е осигурено по-редовно, макар че е необходимо по-нататъшно усъвършенстване, по-специално пълно разграничаване на йерархичната командна структура от структурата на изплащане. В ход е подготовка на продължаването на EUSEC ДР Конго, като фокусът постепенно се измества към оказване на помощ на правителството за преструктуриране и реорганизиране на въоръжените сили.

По отношение на реформата в отбраната бе осигурена помощ за редовното изплащане на възнаграждението на войниците посредством проект за веригата за изплащане, както и помощ в областта на здравеопазването и хуманитарна помощ за семействата на войниците, които служат в интегрираните бригади. Този проект ще бъде последван от сходен проект през 2007 г. по линия на Инструмента за стабилност.

(78) **Полицейската мисия на ЕС в ДР Конго** – EUPOL Киншаса – е съсредоточена основно върху наблюдението и обучението на интегрирано полицейско звено. Тази задача скоро ще бъде завършена. Беше създаден координационен помощен екип към EUPOL Киншаса, който да подпомага изборния и преходния процес в ДР Конго от 1 юли 2006 г. до 30 март 2007 г. Предназначението му е да съдейства за кооординирането на конгоанските части за борба с безредици в столицата по време на изборите. Той включва още 28 полицаи от държавите-членки на ЕС и от две африкански държави. Координационният помощен екип към EUPOL Киншаса работи съгласувано с EUFOR ДР Конго – военната операция на ЕС в подкрепа на изборите в ДР Конго. От началото на годината EUPOL оказва съдействие в преразглеждането на нормативната уредба на полицията и на идеологическата рамка, за да се поставят основите на дългосрочно изграждане на капацитет.

В ход е планиране на следващата полицейска мисия на ЕПСО, която трябва да бъде изпратена в ДР Конго от 1 юли 2007 г., и на връзките и с правосъдната система. Мандатът и следва да се състои в оказване на съдействие на конгоанската национална полиция в началния етап на нейното реформиране и преструктуриране и в подкрепа за сътрудничеството с правосъдната система.

(79) С цел затвърждаване на демократичния процес Комисията и Световната банка оглавиха усилията на международната общност за съставяне на **Спогодба за управлението** с новите държавни органи в ДР Конго. **Реформата в областта на сигурността** включва още пакет от мерки в подкрепа на особено важни институции за съдебна реформа като част от цялостната програма за управление. Подкрепата за полицейската реформа (създаването и осигуряването на експертна техническа помощ за Смесената група за обмисляне на реформа и реорганизация на конгоанската национална полиция) ще бъде последвана през 2007 г. от съдействие за основен преглед на полицията и управление на човешките ресурси в нея. Комисията продължи да оказва подкрепа и за процеса на **разоръжаване, демобилизация и реинтеграция** в страната, свързана с цялостната подкрепа за Многонационалната програма за демобилизация и реинтеграция в района на Големите езера. Наред с това бе осигурена подкрепа за изграждането на **капацитета на гражданското общество** в ДР Конго.

(80) По отношение на **Бурунди** ЕС допълва усилията на Комисията на ООН за укрепване на мира. През 2006 г. ЕО започна политически диалог с висшите органи на тази държава с оглед на мирно разрешаване на конфликтите, слагане на край на въоръжените сблъсъци и въвеждане на секторни политики, които през 2007 г. да доведат до установяването на официален и постоянен политически диалог между ЕС и Бурунди, както е предвидено в член 8 от Споразумението от Котону.
В началото на 2007 г. Комисията осигури храна за четири месеца за 3000 бивши бойци от въоръжената група Национални освободителни сили (FNL). ЕО финансира редица проекти на неправителствени и граждански организации, насочени към мирното разрешаване на етническите конфликти.

(81) В **Конго Бразавил** Европейският съюз финансира конкретно програма за събиране и унищожаване на оръжия. Наред с това ЕС помага на правителството да разработи национална програма за демобилизация и реинтеграция на бившите бойци и ще финансира частично тази програма. Програмата цели реинтеграцията на 30 000 бивши бойци.

(82) В **Уганда** се полагат усилия за подновяване на мирните преговори. В засегнатата от конфликта северна част на Уганда ЕО финансира програми за повторно заселване и рехабилитация, включително реинтеграция на деца-войници и засегнати от войната общности в обществото.

(83) В **Судан** ЕС посредством своя специален представител осигурява активна подкрепа за мирното уреждане на кризата в Дарфур. Особено внимание бе насочено към привличането на държавите, които не са подписали Мирното споразумение за Дарфур. Върховният представител полага особено усилие за сътрудничество между ООН, Африканския съюз, САЩ и представителите на Судан в името на напредъка на мирния процес. Особено внимание бе насочено към привличането на държавите, които не са подписали Мирното споразумение за Дарфур. Всички тези действия са част от цялостната цел да се насърчи прилагането на подробното мирно споразумение и да се запази единството на Судан. Като част от тези усилия на Африканския съюз се осигурява подкрепа за изграждане на капацитет по линия на Механизма за бързо реагиране, за да може АС да изиграе ролята си на блюстител на Мирното споразумение за Дарфур. Тя включва помощ за екипа за прилагане на Мирното споразумение за Дарфур, наблюдение и съдействие за изпълнението на мирното споразумение и насърчаване на диалога с всички заинтересовани страни, имащи отношение към Дарфур, включително неподписалите споразумението групи. Механизмът за бързо реагиране подпомага и дейности за изграждане на капацитет и доверие, насочени към граждански организации, както и традиционни и общностни лидери с цел засилване на ролята им за разрешаване на кризата. Освен това, по линия на EIDHR ЕО финансира няколко проекта, насочени към граждански и общностни организации с цел насърчаване на културата на мира в различни области на Судан, включително планините Нуба, източния и южния район.

(84) ЕС продължи да оказва подкрепа на мисията на Африканския съюз в **суданската област Дарфур (AMIS)** в рамките на ЕПСО, осигурявайки военни и цивилни полицейски експерти, обучители и съветници за AMIS и за Комисията по съблюдаване прекратяването на огъня, стратегически въздушни превози и материална помощ.
Бе осигурено финансиране по линия на Механизма за подкрепа на мира в Африка (APF), който се управлява от Комисията - 150 милиона еуро за AMIS, при което общият принос от 2004 г. насам достига 242 милиона еуро. Тази помощ редовно беше удължавана през последните две години, като последното удължение е до 30 юни 2007 г.

(85) Освен това Комисията осигури 12 милиона еуро за **временната програма за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция** в Судан. Главната цел на програмата е да се създаде и изгради капацитетът на институциите за разоръжаване, демобилизация и интеграция и на гражданското общество, като същевременно се постави началото на базисен процес на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция.

Това включва подготовка и планиране на преговорите за съкращаване на силите в рамките на реформата в областта на сигурността и съдействие в процеса на посредничество, интеграция и демобилизация.

(86) Сомалийският мирен процес се вписва в по-широката **регионална стратегия на ЕС за региона на Африканския рог**, като Сомалия остава експеримент за регионална стабилност. Комисията пое инициатива за поддържането на политическия процес и помирението в **Сомалия**. През септември 2006 г., в контекста на преговорите Хартум II беше създадена Европейска оперативна група, която да поддържа процеса на диалог от Хартум между Преходните федерални институции и Съюза на ислямските съдилища. В резултат на този процес ЕС прие подробна стратегия, опираща се на три стълба: i) подкрепа за политическия процес на национално помирение; ii) подкрепа за сектора на сигурността; iii) изграждане на институционен капацитет и подкрепа за управлението. Като част от тази стратегия ЕО участва във финансирането на мисията на Африканския съюз в Сомалия (AMISOM) по линия на Механизма за подкрепа на мира в Африка. За реформата в областта на сигурността и програмите за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция са предвидени почти 20 милиона еуро.

(87) В ситуация на нарастваща нестабилност, свързана с несигурното вътрешно положение в **Чад**, както и с контекста на конфликта в Дарфур, ЕС предоставя активно политическа, техническа и финансова помощ, насочена към стабилизиране на ситуацията и към създаване на условия за по-устойчиво развитие. В този смисъл мисията на Тройката през април 2007 г. беше ясен политически сигнал против всякакви опити за противоконституционна смяна на управлението.

(88) В **Централноафриканската република** ЕО осигурява непрекъснато подкрепа на Мултинационалните сили в Централна Африка (FOMUC) на Централноафриканската икономическа и парична общност (CEMAC). Задачата е да се осигури мир и сигурност в страната и да се спомогне за преустройството на централноафриканските въоръжени сили.

(89) В **Либерия** ЕО осигурява подкрепа за обучението на 1350 новопостъпили в Националната полицейска академия, за да се постигне целта до средата на 2007 г. да бъдат обучени общо 3500 полицейски служители, в съответствие със споразумението между правителството на Либерия и ООН. ЕО подпомага програми на Либерия за разоръжаване, демобилизация, реинтеграция и рехабилитация по линия на Доверителния фонд на Програмата на ООН за развитие, както и чрез допълнителна подкрепа за професионално обучение и заетост и за демобилизацията и реинтеграцията на деца, свързани преди с въоръжени групи.

След вдигането на санкциите на Съвета за сигурност на ООН върху износа на дървен материал от Либерия ЕО съдейства на либерийската Инициатива за горите за насърчаване на защитата, управлението и прозрачното използване на природните ресурси в горите на тази страна.

(90) В **Сиера Леоне** е отбелязан значителен напредък в осигуряването на мира и подобряването на сигурността, както и в затвърждаването на държавната власт в цялата страна. Наред с подкрепата за преустройството и децентрализацията ЕО подпомага Комисията за истина и помирение, Специалния съд за Сиера Леоне и изграждането на капацитета на недържавните организации и независимите медии. Тя подготвя и помощ за провеждането на парламентарните и президентски избори, насрочени за юли 2007 г. По време на разисканията относно Сиера Леоне в Комисията на ООН за укрепването на мира бяха посочени редица нерешени въпроси в областта на сигурността, управлението, правосъдието, помирението и социално-икономическото развитие. Бъдещата съвместна стратегия на Министерството за международно развитие и ЕО взема това предвид.

(91) В рамките на националната стратегия за реформа в областта на сигурността, представена от правителството на **Гвинея Бисау,** през ноември 2006 г. ЕО финализира програма за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция на ветераните от войната за независимост и програма за реформа в областта на сигурността, насочена към напускащите армията и полицията. Допълнителна подкрепа за реформата в областта на сигурността е предвидена по линия на Десетия ЕФР. По отношение на реформата в областта на сигурността помощ се предоставя и за реформата в правосъдието, парламентарната реформа и реформата на държавните служби.

(92) В **Гвинея** след приключването на консултациите по член 96 на споразумението от Котону ЕС реши, че могат да се стартират проекти в подкрепа на децентрализацията, укрепването на свободните медии, доброто управление, гражданското общество, укрепването на демокрацията и човешките права. Проектът, който започна в края на 2006 г., има за цел да позволи провеждането на свободни и честни парламентарни избори през 2007 г. Въпреки че досега политическата нестабилност и отсъствието на политическа воля в тази страна са възпрепятствали постигането на по-значителен напредък, предприемат се нови проекти в подкрепа на гражданското общество, управлението и децентрализацията.

(93) След държавния преврат в **Мавритания** през август 2005 г., в рамките на консултациите по член 96 от споразумението от Котону преходните мавритански власти се ангажираха да възстановят демократичния режим в срок от 22 месеца.

Усилията на властите за реформа се подкрепят от ЕО. По-специално, фондове на ЕФР се пренасочват в подкрепа на гражданското общество, реформата на съдебната система, децентрализацията, местните финанси и изборния процес. Миграционната криза от 2006 г. доведе и до започването на първия структуриран диалог по член 13 от споразумението от Котону и до изпълнението на проект по линия на Механизма за бързо реагиране за справяне с този проблем.

(94) По отношение на **Нигерия** ЕС осигурява помощ за демаркационния проект Камерун-Нигерия за определяне на граничната линия. В областта на управлението ЕО осигурява помощ за програми за борба с корупцията и за реформа на институциите и възнамерява да подпомага правосъдната система, включително полицията. Предоставя се и помощ за предотвратяване на конфликти с цел овладяването и разрешаването на свързаните с шериата конфликти в северна Нигерия и за изграждане на капацитета на местните неправителствени и граждански организации.

(95) В **Кот д'Ивоар** ЕО подкрепя процеса на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция чрез създаването на временни войнишки лагери и транзитни пунктове, както и програми за предотвратяване на ХИВ/СПИН, насочени към бившите бойци. В областта на помирението и развитието на правата на човека и правосъдието ЕО осигурява подкрепа за редица проекти. ЕО е и основната финансираща институция на проекта, осъществяван от кабинета на министър-председателя за подвижен съд, предназначен да се преодолее парализирането на правната система по отношение на издаването на удостоверения за гражданство. ЕО предоставя и помощ за изборния процес.

Азия

(96) Ангажиментът на ЕС към управлението на кризи и предотвратяването на конфликти в **Азия** бе подкрепен от пространни политически консултации и координационни действия по глобални и регионални въпроси със стратегическите партньори на Съюза в региона (Китай, Индия и Япония), както и с други азиатски партньори, включително Асоциацията на страните от Югоизточна Азия. ЕС продължи „стратегическите разговори“ на високо равнище по проблемите на Азия, започнати през 2005 г., с Китай, Япония и САЩ. Една от най-важните теми, обсъдени в тази рамка, беше ядреният въпрос в КНДР и положението на Корейския полуостров. ЕС проведе първия „диалог на високо равнище за сигурността“ с Индия и той се оказа полезен обмен на мнения по глобални и регионални проблеми на сигурността, включително по въпроси, свързани с укрепването на мира и предотвратяването на конфликти в Южна Азия. В оперативен план ЕС продължава да подкрепя редица мирни процеси, като подпомага съществено диалога, посредничеството, реформата в областта на сигурността, разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията, управлението на природните ресурси и развитието на демокрацията и човешките права.

(97) ЕС повтърди отново ангажимента си за дългосрочна помощ за **Афганистан**. Основополагащите принципи на участието на ЕС бяха насърчаване на афганското лидерство, отговорност и ангажираност и поощряване на развитието на афганската държава. Споразумението за Афганистан и Съвместната политическа декларация ЕС-Афганистан послужиха за подробна рамка на ангажимента на ЕС в Афганистан. Отчитайки, че напредъкът в областта на правовата държава е съществен за сигурността и дълготрайната стабилност в Афганистан, ЕС е на път да приключи планирането на мисията на ЕПСО в областта на политиките, свързани най-общо с правовата държава. EUPOL Афганистан се стреми към изграждането на местна афганска полиция, на която афганските граждани имат доверие и която зачита човешките права и фукционира в рамките на правовата държава. Особено внимание се отделя на взаимното допълване и затвърждаване с дейностите на Европейската общност. На техническо ниво са осъществени консултации с НАТО по техническата помощ в операции, която да се предостави от Международните сили за поддържане на сигурността (ISAF) на EUPOL Афганистан. Тази мисия ще допълни и текущи дейности на ЕО, в частност дейностите в подкрепа на Доверителния фонд за Афганистан (LOTFA), който изплаща полицейските заплати и играе ключова роля в помощта за новата афганска полиция, както и предложеното участие в реформата на правосъдната система. Работата е замислена така, че да допълва мисията на ЕПСО.

(98) През 2006 г. ЕО реши да отпусне 10 милиона EUR за граждански проекти, които да се изпълняват посредством **провинциални екипи за преустройство (ПЕП)**, ръководени от държави-членки на ЕС (в момента държави-членки на ЕС ръководят 9 от 25 ПЕП). Това ще спомогне за управлението и преустройството в провинциите. В рамките на текущата реформа на държавната администрация в началото на 2007 г. бе предоставена помощ на Министерството на правосъдието и съдебната система и на Главната прокуратура. Наред с това програмата на ЕО за външна помощ, насочена към Афганистан, е до голяма степен съсредоточена върху преодоляването на дълбоките причини за тежкия конфликт, по-специално чрез подобряване на социалните и икономическите условия и осигуряване на алтернативен поминък, особено в североизточната част на страната – район, засегнат отдавна от отглеждането на опиев мак и от производството на наркотици.

(99) Като съпредседател на Токийската конференция за преустройството и развитието на **Шри Ланка** ЕС продължи да подпомага мирния процес и настоява двете страни в конфликта да се върнат на масата за преговори. Непосредствените приоритети на ЕС за Шри Ланка са да настоява за прекратяване на военните действия и нарушенията на правата на човека и да осигури защита на работещите в тази страна неправителствени и граждански организации.

Освен това ЕО осигурява помощ за създаването и функционирането на Независима международна група от изтъкнати личности, която да наблюдава действията на националната Комисия за разследване на нарушенията на правата на човека, извършени от 1 август 2005 г. насам. Стремейки се да премахне дълбоките причини за острия конфликт, който се разрастна още повече през 2006 г., ЕО събра подкрепа за всеобщо, национално, устойчиво гражданско движение за мир в Шри Ланка под формата на помощ за Националния антивоенен фронт (NAWF). NAWF способства привличането и участието на гражданите посредством образование, диалог, обмен на информация и разяснителни кампании.

(100) Важни политически промени настъпиха в **Непал**, където монархическият режим бе свален и десетгодишният тежък конфликт бе приключен с подписването на подробно мирно споразумение. В координация с международните партньори ЕС подкрепя текущия демократичен преход и мирния процес с помощта на политически инструменти, съдействие за развитието и укрепването на мира и помощ за политическите партии и гражданското общество. Наред с прилагането на две програми за смекчаване на конфликта, насочени към укрепване на мира, в началото на 2007 г. в Непал бяха въведени правовата държава и зачитането на правата на човека. Новият Стратегически доклад за Непал ще съдържа съществен елемент, посветен на укрепването на мира. ЕС подготвя мисия за наблюдение на изборите и по-нататъшна помощ за изборния процес и за осъществяването на свободни и справедливи избори за Учредително събрание.

(101) ЕС изпрати мисия за наблюдение на изборите в **Бангладеш**. Мисията впоследствие беше отменена поради отлагането на парламентарните избори. ЕС обаче запазва готовността си да подпомага реформите, които включват стандарти за правата на човека и доброто управление до изборите.

(102) ЕС продължава активно да участва в управлението на следконфликтната ситуация в **индонезийската провинция Аче**. Гражданската мисия за наблюдение в Аче приключи успешно мандата си на 15 декември 2006 г. Сътрудничеството между ЕС и петте държави от Асоциацията на страните от Югоизточна Азия, Норвегия и Швейцария допринесе значително за този успех. Същевременно Европейската комисия постави началото на комплекс от мерки за подпомагане на мирния процес на обща стойност 285 милиона еуро, предназначен за спешни случаи, преустройство и подкрепа на програми за мирния процес в Аче.

Те обхващат непосредствените нужди от реинтеграция на бившите бойци от Движението за освобождение на Аче (GAM) и на политическите затворници чрез помощи в пари и в натура, транспорт до домовете им и помощ за общностите, в които се завръщат, под формата на малки проекти за инфраструктурата и поминъка. В подкрепа на дългосрочните нужди ЕО състави пакет от мерки за подпомагане на местните избори, реформата на правосъдието, полицейската реформа и местното управление, контролирани от Европейската служба в Банда Аче. ЕС също така изпрати мисия за наблюдение на изборите за губернатор на провинцията и управители на областите на 11 декември 2006 г. Мисията на ЕС от 70 наблюдатели бе още една демонстрация на подкрепата на ЕС за затвърждаването на демокрацията в Аче.

(103) През пролетта на 2006 г. **Тимор Лесте** беше разтърсен от тежка политическа криза. ЕС реагира бързо, не само със значителна хуманитарна помощ, но и с редица други мерки в подкрепа на стабилизацията след кризата. Мерките включваха назначаването на Специален представител на Комисията за Тимор Лесте, който да подпомага текущия политически процес, отдавайки особено внимание на укрепването на демокрацията, доброто управление и предотвратяването на конфликти, както и решение за откриването на пълноценна делегация на ЕО през 2007 г. Освен това програма за стабилизация по линията на Механизма за бързо реагиране осигури както посредничество на високо равнище, така и техническа помощ за националния диалог в Тимор Лесте, който спомогна за отслабване на напрежението между основните национални фактори и политически сили в края на 2006 и началото на 2007 г. Друга програма на ЕО подпомага краткосрочни мерки за заетост за тиморски младежи, много от които са участвали активно в уличните безредици през 2006 г. Наред с това беше отпусната помощ за управлението и изграждането на институционалния капацитет, включително за организирането на изборите, за да бъдат изборните системи и процеси свободни, честни, надеждни и устойчиви.

ЕО ще изпрати и мисия от наблюдатели за президентските и парламентарните избори през пролетта и лятото на 2007 г.

(104) Във **Филипините** ЕС допринася значително по линия на Механизма за бързо реагиране за укрепване на мирния процес посредством Доверителния фонд Минданао за устойчиво развитие и чрез бюджетната линия „Помощ за изселени лица“ за улесняване на рехабилитацията и интеграцията на вътрешно разселените лица в социалноикономическия живот. ЕС изрази готовността си да обмисли и други мерки за подпомагане на мирния процес, включително в областта на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията.

(105) По отношение на **Камбоджа** ЕС допринася за предотвратяването на конфликти, като се стреми да премахне първопричините им. Във връзка с териториалните спорове и коренното население ЕО финансира проект за малцинствените права на местното население, който осигурява помощ за организациите и мрежите на местните жители чрез редовни срещи на регионално и национално равнище. Освен това ЕО финансира проект „Овластяване на местните общности“, предназначен за изграждане на капацитет на ниво местни общности и за разяснителни кампании за техните права и за действията за разрешаване на конфликти. Безнаказаността е отдавнашен проблем в Камбоджа. Затова ЕС осигурява правна помощ и подкрепя действията за установяваве на върховенство на закона и усилията за засилване на ролята на адвокатите в Камбоджа.

Латинска Америка

(106) На срещата на върха във Виена на 12 май 2006 г. ЕС даде нов тласък на връзките си с Латинска Америка. В този район ЕО понастоящем участва във и подкрепя непрекъснатата борба с наркотиците, например чрез програми за алтернативно развитие в Боливия и Перу, чрез намаляване на бедността, чрез усилия за по-ефективно управление и реформа в областта на сигурността в Мексико, Гватемала, Хаити, Никарагуа и Панама и чрез финансиране на проекти за по-нататъшно обсъждане на структурни проблеми на укрепването на мира, например в Боливия, Колумбия и Перу.

(107) През 2006 г. ЕС продължи да следи отблизо многото движещи фактори на напрежението в **Боливия** в новата рамка, създадена от избора на първия президент на страната измежду местните жители – Ево Моралес. Дейностите по линия на Механизма за бързо реагиране бяха насочени към насърчаване на политическия диалог и укрепване на консенсуса, най-вече в подготовката за създаване на Учредително събрание през август. Допълваше ги мисията на ЕС от наблюдатели по време на парламентарните избори и националния референдум за регионалната автономия. През 2006 г. ЕС изпрати мисия от наблюдатели за изборите и във **Венецуела** – втора мисия в течение на малко повече от година в тази разкъсвана от дълбоки противоречия страна, където независимата оценка на изборния процес от ЕС допринася осезаемо за предотвратяването на конфликти. През декември 2006 г. беше взето решение да се използва Механизмът за бързо реагиране за финансиране на пилотен проект в **Перу** в подкрепа на укрепването на демократичното управление чрез реална власт на местните органи на управление, общините и организациите на гражданското общество за предотвратяване на конфликтите и насилието в три района, където са налице многобройни причини за конфликти.

(108) В **Колумбия** продължиха дейностите за преодоляване на първопричините на конфликта посредством алтернативно развитие, реформа на правосъдието и предотвратяване на разрастването на насилието чрез структури за мир, разминиране, борба с разпространението на противопехотните мини, популяризирането и защитата на човешките права и помощ за пострадалите. Подкрепата по линия на Механизма за бързо реагиране за Закона за правосъдието и мира в Колумбия е насочена към оказване на помощ на отделни пострадали и техни организации в търсенето на правни компенсации. Бе предоставена и помощ на новосъздадената Национална комисия за помирение и обезщетения за съставянето на глобална стратегия за национално помирение и изработването на стратегии за завръщането на демобилизираните военизирани отряди в общностите.

(109) В **Никарагуа** вниманието бе насочено към изборите и към мирното предаване на управлението. Като се има предвид силната политическа поляризация, ЕО финансира по линия на Механизма за бързо реагиране анализ на дълбоките причини за напрежението, който послужи за основа на целенасочен политически диалог. Бяха определени три основни области на дейности за предотвратяване на конфликти: избори, земевладелие и имуществени права. Към тези области ще бъде насочен проект за управление и демокрация. През втората половина на 2006 г. ЕС изпрати в страната мисия за наблюдение на парламентарните и президентските избори, която спомогна за осигуряването на мирен преход.